

OBSAH

Předmluva	13
-----------------	----

(1) KODEXY Z NAG HAMMÁDÍ

(W. B. Oerter – P. Pokorný)

Úvod	17
Obsah jednotlivých kodexů	17
Gnostické spisy	19
Křesťanské, hermetické a jiné spisy	20
Literární žánry	20
Datování	21
Písařská ruka	22
Jazyk	23
<i>Texty z Nag Hammádí a jejich přínos pro koptskou filologii</i>	24
Historie koptských dialektů ve světle kodexů z Nag Hammádí	25
Význam textů z Nag Hammádí pro biblistiku a religionistiku	29
<i>Synoptické bádání</i>	29
<i>Ježíšovo učení</i>	30
<i>Žánr</i>	30
<i>Význam pro religionistiku</i>	30
<i>Dějiny působení židovské bible</i>	32
<i>Pramen pro dějiny raného křesťanství</i>	33
Autorství, předlohy, okruh uživatelů	33
Historie nálezu	38
Dějiny vydání	40
Vzpomínky P. Pokorného z expedice Nag Hammádí III (1978) (úryvky)	43
<i>Jeskyně</i>	43
<i>Kláštery</i>	43
<i>Loučení</i>	44

(2) KODEX NAG HAMMÁDÍ II A JEHO SPISY

ÚVOD

(*W. B. Oerter*)

Popis	51
Vazba	51
Autorství a písarská ruka	52
Paleografie	53
Datování	54
Jazyk	54
<i>Koptská abeceda</i>	59
<i>Literatura (výběr)</i>	60

TOMÁŠOVO EVANGELIUM (NHC II/2, 32,10–51,28)

(*Úvod, překlad a komentář P. Pokorný*)

Úvod	65
1. <i>Význam</i>	65
2. <i>Doklady a vznik</i>	67
Součást „knihovny“ z Nag Hammadí	67
Starověké zmínky o Tomášovu evangeliu	68
Blízkost gnózi	68
Řecké fragmenty a další citáty a překlady	69
Tomášovské spisy a místo vzniku	70
Etapy vývoje I	70
Vznik Tomášova evangelia	73
Schenkeho hypotéza	73
Okolnosti vzniku – úvaha první	74
Problém	74
Okolnosti vzniku – úvaha druhá	75
Etapy vývoje – úvaha druhá	75
3. <i>Historický a kulturní kontext</i>	76
4. <i>Teologie</i>	78
Duchovní autorita slov moudrosti	78
Asketická praxe a odstup od světa	79
Novozákonní obdoby	80
Další doklady žánru „sbírka výroků“ a žánru „dialogy se Spasitelem“	80

Království Boží jako klíčový pojem Tomášova evangelia	81
Chybí pojem hřích, věřící jako vyvolení	82
5. <i>Metoda výkladu</i>	83
6. <i>Edice a literatura</i>	84
Tomášovo evangelium (překlad a výklad jednotlivých logií)	88

FILIPOVO EVANGELIUM (NHC II/3, 51,29–86,19)

(*Úvod, překlad a komentář L. Kopecská – P. Pokorný*)

Úvod	185
1. <i>Doklady</i>	185
2. <i>Žánr a vztah k ježíšovské tradici</i>	185
3. <i>Valentinské rysy</i>	186
4. <i>Edice a literatura</i>	188
Filipovo evangelium (překlad z koptštiny)	190

PODSTATA ARCHONTŮ (NHC II/4, 86,20–97,23)

(*Úvod, překlad a komentář Z. Vítková – P. Pokorný*)

Úvod	209
1. <i>Název, původ, datování</i>	209
2. <i>Členění spisu</i>	210
3. <i>Vliv Pavlových listů</i>	210
4. <i>Obsah</i>	211
Vyprávění o pýše a pádu prvního archonta (PodArch 86,27–87,11)	211
Zjevení Božího obrazu. Stvoření člověka a příběh o ráji (PodArch 87,11–91,11)	211
Potopa (PodArch 92,3–18)	212
Sabaóth (PodArch 95,13–96,17)	213
Nórea	213
Hmotný svět	214
5. <i>Edice a literatura</i>	214
Podstata archontů (překlad z koptštiny)	216
[Prolog]	216
[Samaelova domýšlivost a pád]	216
[Zjevení Boha a stvoření Adama]	217
[Adam dává jména zvířatům]	218
[Adam v ráji]	218
[Stvoření ženy]	219

[Pronásledování duchovní ženy]	219
[Překročení příkazu]	220
[Vyhnání z ráje]	221
[Kain a Ábel]	221
[Další potomstvo Adama a Evy]	222
[Potopa]	222
[Nórea a archonti]	223
[Zjevení anděla Elelétha]	223
[Podstata archontů]	224
[Sofiino nepovedené dílo]	224
[Samaelova pýcha a pád]	225
[Sabaóth]	226
[O dětech světla]	227
[Eschatologický závěr]	227
[Název spisu]	227

O PŮVODU SVĚTA (NHC II/5, 97,24–127,17)

(Úvod, překlad a komentář Z. Vítková)

Úvod	231
1. <i>Datace, autor, místo vzniku</i>	231
2. <i>Jazyk</i>	232
3. <i>Židovský vliv</i>	232
4. <i>Křesťanský vliv</i>	233
5. <i>Způsob narace</i>	233
6. <i>Místo v kontextu ostatních gnostických textů</i>	234
7. <i>Edice a literatura</i>	235
O původu světa (překlad z koptštiny)	237
[Prolog]	237
[Theogonie]	237
[Antropogonie a rajský příběh]	247
[Alegorický exkurz a shrnutí]	261
[Mezidobí]	262
[Konec]	266
[Závěr]	268

VÝKLAD O DUŠI (NHC II/6, 127,18–137,27)
(Úvod, překlad a komentář P. Ryněš)

Úvod	271
1. <i>Název spisu</i>	271
2. <i>Metoda výkladu</i>	271
3. <i>Žánr</i>	273
4. <i>Obsah</i>	273
5. <i>Mýtus o pádu duše</i>	274
6. <i>Edice a literatura</i>	275
Výklad o duši (překlad z koptštiny)	277
[Proroctví]	278
[Obrácení do nitra a křest]	279
[Ženich]	279
[Sňatek]	280
[Návrat k otci]	280
[Modlitba a pokání]	281
[Název spisu]	283

TOMÁŠOVA KNIHA (NHC II/7, 138,1–145,23)
(Úvod, překlad a komentář M. Havrda)

Úvod	287
1. <i>Postavy</i>	287
2. <i>Obsah</i>	289
3. <i>Edice a literatura</i>	289
Tomášova kniha (překlad z koptštiny)	290

Přehledná tabulka rukopisů z Nag Hammadí a jejich zkratk	300
Seznam zkratk	302
Bibliografie	309
Rejstřík spisů	318
Rejstřík osobních jmen	333
Rejstřík místních názvů	336
Rejstřík vybraných pojmů	337